

lange, at det planlægningsystem og administrationsgrundlag, der stilles til rådighed, har et indhold, der modsvarer de krav, der stilles til det. Et af lovforslagets formål er at modernisere og forenkle det på visse punkter utilstrækkelige og usammenhængende nuværende planlægningsystem og administrationsgrundlag. Samtidig udbygger lovforslaget de kvalitetskrav til planlægningen, der er nødvendige for en hensigtsmæssig arealanvendelse.

Som anført er de generelt samfundsøkonomiske konsekvenser af lovforslaget ikke direkte målelige. Der kan dog næppe være tvivl om, at disse konsekvenser vil være så gunstige, at de langt opvejer den direkte merbelastning af de kommunale kasser.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til kapitel 1.

I lovforslagets § 1, der udgør kapitel 1, angives lovens generelle formål og foreskrives en pligt for alle landets kommuner til at udføre fysisk planlægning i overensstemmelse med lovens regler. § 1 refererer sig således både til den oversigtlige fysiske planlægning for hele kommunen og til den mere udførlige planlægning, der retligt regulerer arealanvendelses- og bebyggelsesforhold for mindre afgrænsede områder eller særlige aspekter vedrørende arealanvendelse og bebyggelse i øvrigt, jfr. bemærkningerne til de pågældende bestemmelser.

I den foreslåede bestemmelse understreges den sammenhæng, der bør være mellem kommunernes planlægning og den overordnede planlægning.

Sammenlignet med den gældende byplanlovs § 1, stk. 2, er der tale om en udvidelse i henseende til antallet af byplanpligtige kommuner, idet byplanpligten efter gældende ret kun vedrører de tidligere købstadkommuner samt bymæssige bebyggelser med mere end 1.000 indbyggere. Efter gennemførelsen af de omfattende kommunesammenlægninger i 1970 har dog i realiteten næsten alle kommuner været byplanpligtige, eller de har dog faktisk udført byplanarbejde.

Også indholdsmæssigt medfører lovforslaget en udvidelse i forhold til den eksisterende byplanpligt, idet planlægningspligten nu foreslås at skulle indbefatte en oversigtlig planlægning for kommunen — dispositionsplanlægning. Dispositionsplanlægning har dog i praksis været udført af et stort antal kommuner. Da ministeriet i visse tilfælde har måttet udskyde godkendelsen af byplanvedtægter og bygningsvedtægter, indtil der i en dispositionsplan var skabt klarhed over kommunens oversigtlige planlægningsforhold, er den foreslåede udvidelse af byplanpligten på dette punkt således mere formel

end reel. En reel udvidelse følger dog af de minimumskrav til en dispositionsplans indhold, som tillige med særlige tilvejebringelsesregler foreslås indført.

Formålsangivelsen foreslås affattet bredt, således at der ligesom i den gældende byplanlov ikke opstilles konkrete bindende normer for kommunernes planlægning. Det vil — som hidtil — være overladt til kommunalbestyrelserne at opstille hovedmålsætningen for planlægningen ud fra tidernes skiftende opfattelser og den enkelte kommunes forhold, men nu naturligvis inden for rammene af lands- og regionplanlægningen. Formålsbestemmelsen i § 1 angiver imidlertid nogle fundamentale hensyn, som må tillægges afgørende vægt i kommunernes planlægningsvirksomhed. Spørgsmålet om, hvorvidt disse hensyn er tilstrækkeligt tilgodeset i de enkelte planer, vil kunne indgå i — og eventuelt danne udgangspunkt for — den offentlige debat, jfr. navnlig § 6, stk. 3, og § 7, stk. 2, med tilhørende bemærkninger.

Den planlægningsvirksomhed, som ifølge loven skal udføres i kommunerne, skal være et instrument for kommunalbestyrelsen til at sikre sammenhæng i den række af enkeltdispositioner og afgørelser, som indgår i den løbende administration i kommunen. Som ved anden planlægningsvirksomhed er det et formål i sig selv, at enkeltdispositionerne afpasses indbyrdes på en sådan måde, at de ressourcer, som kommunen råder over, anvendes hensigtsmæssigt og økonomisk. Ved siden af denne forudsætning om rationel ressourceanvendelse understreges i formålsbestemmelsen det grundlæggende sigte, at der skabes så gode ydre (fysiske) rammer som muligt med henblik på at bidrage til en udvikling i kommunen, der er gunstig for befolkningens trivsel.

Den fysiske planlægning, som loven angår, kan dog kun være et led i kommunalbestyrelsens samlede bestræbelser for at udnytte kommunens ressourcer under hensyntagen til ovennævnte formål. Kommunernes økonomiske planlægning og den kommunale sektorplanlægning vil på tilsvarende måde være uundværlige instrumenter i den kommunale administration, jfr. også bemærkningerne til lovforslagets § 5.

Det nævnte generelle formål foreslås uddybet i *stk. 2* på tre punkter:

1) Den indbyrdes placering af de forskellige byelementer (boliger, arbejdspladser m. v.) er afgørende for byernes funktion. Valget af en bys struktur må tillægges særlig vægt i planlægningsarbejdet, også for at mulighederne for trivsel kan fremmes, og for at der kan skabes gode arbejds- og boligmiljøer. Når eksisterende byer og bysamfund foreslås særligt